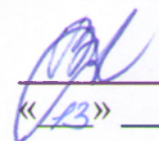


**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Факультету

 Вікторія ВЕЧОРКА
«13» _____ 10 2025 р.

ПРОГРАМА
кваліфікаційного іспиту спеціальності 204
«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»,
СВО Магістр, ОПП Кінологія

Суми 2025

Біологія, утримання, годівля та профілактика захворювань собак

1. Будова органів руху собаки.
 2. Фізіологія відтворення собак.
 3. Безумовні та умовні рефлексі, їх класифікація і характеристика.
 4. Загальні типи нервової системи. Визначення типів ВНД.
 5. Патологічні типи поведінки тварин. Різноманітність патологій ВНД.
- Причини розвитку неврозів і патологій нервової діяльності, їх усунення.
6. Гальмування нервових процесів, види гальмування.
 7. Умови утворення умовних рефлексів.
 8. Інстинкти собак, їх класифікація.
 9. Онтогенез та адаптивні функції поведінки. Вплив зовнішніх факторів на онтогенез поведінки собаки. Імпринтинг. Депревація.
 10. Навчання. Загальна характеристика процесу навчання. Навички тварин.
 11. Теорія оперативного навчання Б.Ф. Скінера.
 12. Правила вироблення поведінки методом оперантного навчання.
 13. Підкріплення, його різновидності та режими застосування. Квадрат Скінера
 14. Соціальна поведінка псових
 15. Комунікація у собак.
 16. Агресія, види агресивної поведінки у собак.
 17. Фактори, які впливають на ріст та розвиток собак. Контроль за ростом та розвитком молодняку тварин.
 18. Вимоги до будівель і споруд по утриманню собак.
 19. Організація племінного розплідника собак.
 20. Транспортування собак.
 21. Індивідуальний догляд за собаками.
 22. Моціон собаки та порядок його організації.
 23. Заходи з підтримки належних параметрів мікроклімату у розплідниках собак.
 24. Класифікація кормів для собак.
 25. Корми тваринного походження для собак та їх поживна цінність.

26. Особливості травлення у собак. Вплив годівлі на організм та здоров'я собаки.
27. Типи годівлі собак, їх організація.
28. Промислові корми для собак, їх класифікація.
29. Інгредієнти сухого корму. Технологія промислового виробництва сухих кормів.
30. Правила та режим годівлі собак.
31. Основні принципи нормованої годівлі собак.
32. Статева стиглість і режим використання відтворної функції собак.
33. Організація природного спарювання у собак.
34. Штучне осіменіння собак.
35. Фізіологія і діагностика вагітності собак.
36. Фізіологія родів та післяродового періоду. Утримання вагітних та лактуючих сук.
37. Організація молочного періоду цуценят.
38. Вірусні інфекції собак (загальна характеристика хвороб, епізоотичні особливості).
39. Інфекційні хвороби собак.
40. План профілактичних заходів у розпліднику.
41. Внутрішні незаразні хвороби собак.
42. Характеристика вакцин і рекомендації щодо їхнього застосування.
43. Хірургічні хвороби собак. Загальні правила надання першої допомоги собаці.
44. План профілактичних обробок цуценят.
45. Бактеріальні інфекції собак.
46. Косметичні операції у собак.
47. Шляхи і способи терапевтичної дії на організм собаки.
48. Інвазійні хвороби собак.
49. Загальні принципи лікування та профілактики при отруєннях.

Література

1. Біологія собаки. Навчальний посібник / О.В.Іванова, М.І.Гиль, Литвиненко Т.В. та ін. / під ред. О.Л.Трофименка. – Миколаїв, 2010. с. 351. https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3500/3/Біологія%20собаки_посібник_1.pdf
2. Гайдук С. В. Основи дресирування, гігієни та годівлі службових собак. Львів: ФОП Марченко Т.В., 2024. 175 с.
3. Галатюк О. Є., Передера О. О., Лавріненко І. В., Жерносік І. А. Інфекційні хвороби собак. Навчальний посібник для вузів II–IV рівнів акредитації. – Житомир: ПП «Рута», 2018. – 276с. <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/3031>
4. Доценко В. В. Зоопсихологія: навч. посіб. / В. В. Доценко ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. — Харків, 2019. 240 с. https://univd.edu.ua/general/publishing/nav4_lit/zoopsiph.pdf
5. Інфекційні хвороби собак і котів : навч. посіб. / В. В. Недосєков, А. М. Гонтарь, Н.Г. Сорокіна, Я. В. Кісера – Київ : Науково-методичний центр ВФПО, 2021. – 98 с. https://drive.google.com/file/d/17SYFm6hna6vxfM_-UJiaqrQV0_DvXuTT/view
6. Корж О.П. Етологія тварин: підручник для вищих навчальних закладів. Суми: Університетська книга, 2023. – 236 с.
7. Хомич В.Т., Горальський Л.П., Ших Ю.С., Морфологія собаки. Навчальний посібник. – Житомир: “Полісся”, 2013 <https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u125/Морфологія%20собаки.pdf>

Теорія дресури та спеціальне собаківництво

1. Задачі та значення службового собаківництва у народному господарстві та приватних організаціях України.
2. Основні критерії відбору собак при вирішенні їх службового призначення.
3. Тактика використання службових собак.
4. Напрями використання собак у пошукових службах. Основні навички собак пошукової служби.
5. Відбір тварин та методологія підготовки собак-детекторів
6. Напрями використання собак у аграрному секторі народного господарства. Пастуша служба
7. Напрями використання собак у рятувальних службах і основні навички рятувальних собак.
8. Критеріальні вимоги до собак-асистентів та собак, що залучаються до сеансів каністерапії.
9. Використання собак у анімал-тваринної взаємодії.
10. Напрями використання мисливських порід собак.
11. Вимоги до робочих здатностей собак мисливських порід.
12. Спортивне собаківництво.
13. Організація випробувань та змагань з дресування собак.
14. Подразники, їх застосування щодо дресування.
15. Основні методи дресування собак.
16. Методологія створення навичок у собак.
17. Умови, що впливають на працездатність собак.
18. Виховне дресування цуценят.
19. Методика навчання собак диференціації запахів.
20. Вимоги до рівня дресування собак за видами дресування.

Література

1. Біологія собаки. Навчальний посібник / О.В.Іванова, М.І.Гиль, Литвиненко Т.В. та ін. / під ред. О.Л.Трофименка. – Миколаїв, 2010. 351 с.

https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3500/3/Біологія%20собаки_посібник_1.pdf

2. Гайдук С. В. Основи дресирування, гігієни та годівлі службових собак. Львів: ФОП Марченко Т.В., 2024. 175 с.

3. Гиль М.І. Дресирування собак: навчальний посібник / М.І.Гиль.

О.В.Коновалов О.В., Є.М.Агапова, Р.Л.Сусол – Одеса: ОДАУ, 2011 – 320 с.

4. Гиль М.І., Коновалов О.В., Агапова Є.М., Сусол Р.Л. Дресирування собак: навчальний посібник. Одеса: ОДАУ, 2010. 296 с.

https://www.mnau.edu.ua/files/faculty/tvpptsb/kaf_ggtb/hyl/navch-pos-dresyruv-sob.pdf

5. Поліщук Ф.Й., Трофименко О.Л., Туринський В.М. Одорологія: Посібник для вищ. Навч. Закл. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2012. – 248 с.

6. Трофименко О.Л. Біотехнія собаки: посіб. Для вищ.навч.закл. /

О.Л.Трофименко, Ф.Й. Поліщук, П.П.Лещинський. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2010. – 244 с.

Племінні ресурси, селекція та відтворення собак

1. Типи конституції собак та ознаки за якими вони визначаються. Зв'язок конституції з типом ВНД.
2. Принципи і методи оцінки екстер'єру собак.
3. Термінологія, яка використовується при описуванні екстер'єру собак
4. Вади, які знижують племінну і робочу цінність собаки.
5. Оцінка зубної системи собаки при описанні її екстер'єру.
6. Системи класифікації порід собак, їх структура та характеристика.
Класифікація порід за правилами МКФ.
7. Стандарти порід собак, їх константність і пластичність.
8. Породи собак, які розповсюджені на території України.
9. Методологія, техніка і етика експертизи собак.
10. Організація і правила проведення виставок, виводок, племінних оглядів.
11. Теоретичні основи і практика відбору у собаківництві.
12. Інбридинг і його значення в породоутворювальному процесі собак.
13. Планування племінної роботи у собаківництві.
14. Методи розведення в собаківництві.
15. Завдання і форми діяльності племінних заводів і розплідників собак.
16. Порядок видачі племінних документів і ведення племінних ресурсів і селекції собак.
17. Основні службові породи собак.
18. Мисливські породи собак.
19. Допуск до племінного розведення (племінний огляд) та кьорунг собак.
20. Генетичні основи селекції собак.
21. Кінологічні організації та їх роль в популяризації породного собаківництва.

Література

1. Біологія собаки. Навчальний посібник / О.В.Іванова, М.І.Гиль, Литвиненко Т.В. та ін. / під ред. О.Л.Трофименка. – Миколаїв, 2010. с. 351.

https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3500/3/Біологія%20собаки_посібник_1.pdf

2. Березовський О., Харенко М., Хомін С. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин. Полісся. 2017. – 392 с.

3. Повод М.Г., Нежлукченко Т.І. та інш. Генетика з біометрією. Практикум. Олді-Плюс, 2019. - 380 с.

4. Трофименко О.Л. Біотехнія собаки: посіб. Для вищ.навч.закл. / О.Л.Трофименко, Ф.Й. Поліщук, П.П.Лещинський. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2010. – 244 с.

5. Склярів П.М. Біотехнологія відтворення собак і котів: навчальний посібник/ П.М. Склярів. – Дніпро: РВВ ДДАЕУ, 2022. – 92 с.

<https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/6609/1/84.pdf>

6. Хмельничій Л.М., Супрун І.О., Салогуб А.М. Основи генетики тварин з біометрією. Суми: Видавництво ПП Вінниченко М.Д., ФОП Дьоменко В.В., 2011.- 344 с. 6.1.2. Методичне забезпечення

7. Курс лекцій та лабораторно-практичних занять з дисципліни «Племінні ресурси, селекція та відтворення собак»

<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3562> 11

8. Племінні ресурси, селекція та відтворення собак. Методичні вказівки щодо виконання курсової роботи / За ред. Була Л.В. Суми, 2022. 24 с.